

GAZETA LWOWSKA.

z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

— 100 —

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 22. lutego. Przy wystąpieniu Jego Excelencyi Najprzewielebniejszego Arcybiskupa obr. łac. *Lukasza Baranieckiego* z grona Rady stołecznej miasta Lwowa, której członkiem był od roku 1849. uchwaliła ta Rada gminy w wdzięcznym uznaniu prac i gorliwego działania Jego Excelencyi jako prezesa sekcji dobroczynności oświadczyć i nadać Mu prawo honorowego obywatelstwa tutejszej stolicy. — Jego Excelencya raczył łaskawie przyjąć ten zaszczyt a deputacyi gminy dał zapewnienie, że i nadal nie przestanie popierać usilnie moralne i materyalne dobro naszego miasta.

(Zaraza bydła.)

Lwów, 19. lutego. Według wykazów urzędowych, sięgających po dzień 15. b. m., był stan zarazy bydła w lwowskim okręgu administracyjnym następujący: w obwodzie Złoczowskim pokazała się w ostatnim tygodniu zaraza w Oplócku, Hanuninie i Zabawie; w Żółkiewskim w Uhrynowie, Żelcu i Sielcu; w obwodzie Lwowskim w Czyszkach, Derewaczu, Hamuleach, tudzież w Nowym i Starym Jaryczowie. Zgasła zaś zupełnie zaraza w dwóch miejscach obwodu Tarnopolskiego, w dwóch Złoczowskiego, w trzech Żółkiewskiego i w pięciu miejscach obwodu Lwowskiego. Obwód Tarnopolski jest przeto zupełnie wolny od zarazy, liczba miejsc dotkniętych zarazą w Żółkiewskim i Lwowskim obwodzie została taka sama, jak w miesiącu poprzedzającym, a tylko w Złoczowskim obwodzie przybyło jedno miejsce, gdzie grasuje zaraza.

Miejsce dotknięte zarazą jest w ogóle 52, mianowicie w Czortkowskim jedno, w Złoczowskim 12, w Żółkiewskim 23, a w Lwowskim 16.

Od czasu ostatniego pojawienia się dotknęła zaraza w pięciu obwodach w 134 wsiach a 1244 folwarkach, liczących razem przed wybuchnięciem zarazy 44.293 sztuk bydła rogatego — 5450 sztuk bydła. Z tego wyzdrowiało 1012 sztuk, 4388 odeszło, 51 ubito, a 49 pozostało jeszcze w stanie choroby.

(Kolej żelazna z Krakowa do Dębicy.)

Kraków, 17. lutego. *Czas* pisze: Na mocy obwieszczenia rządowego otwarcie kolei żelaznej z Krakowa do Dębicy nastąpi 25. b. m. bez żadnej poprzedniej uroczystości. Przyjmowanie podróżnych odbywać się będzie na wszystkich stacjach tej kolei, a towary tylko w Bochni, Słotwinie, Tarnowie i Dębicy ładowane i składane być mogą. Wszelako już teraz idą pociągi wprost z Oświęcimia do Dębicy i napowrót, a mianowicie wyjechawszy z Oświęcimia o godz. 1szej w południe, staje pociąg w Krakowie po god. 5tej wieczór, i zatrzymawszy się tu godzin 3, min. 11, stawa w Tarnowie o 12^{3/4} w nocy, a po godzinnem zatrzymaniu się przybywa do Dębicy o godz. 3ciej min. 24 nad ranem. Z Dębicy wychodzi pociąg o godz. 10. min. 10 wieczór, stawa w Tarnowie przed samą północą, zatrzymuje się tam godzinę i przybywa do Krakowa o god. 5. m. 20 rano. Pociąg ten opuszcza potem Kraków przed godziną 8. rano, i zatrzymawszy się 15 do 25 minut w Krzeszowicach i Trzebini przybywa do Oświęcimia przed samym południem.

(Wiadomości bieżące z Wiednia. — Nowiny dworu. — Mianowania. — Korpus Inżynierów. — Wina austriackie poszukiwane. — Wzajemność rodziny Bourbonów.)

Wiedeń, 17. lutego. Cesarz Jego Mość mianował e. k. nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy dworze hiszpańskim Franciszka hrabię Kuefstein najwyższym marszałkiem swego dworu.

Jej cesarzowiczowska Mość Arcyksiążna Zofia pozwoliła swemu najmłodszemu synowi Jego cesarzowiczowskiej Mości Arcyksiążcu Ludwikowi należeć w charakterze członka do towarzystwa ocalenia dzieci pogańskich.

Ich Excelencye panowie ministrowie baron Bruck i kawaler Toggenburg wstąpili jako członkowie do towarzystwa rozszerzania pisem drukowanych dla oświaty ludu.

Mianowany e. k. najwyższym marszałkiem dworu hrabia Kuefstein przybędzie na przyszły tydzień do Wiednia. Następcą jego w Dreźnie wymieniają sekretarza poselstwa księcia Ryszarda Metternicha, który na wiosnę ma objąć tę posadę.

Posadę posła w Madrycie w miejsce mianowanego najwyższym marszałkiem dworu hrabi Kuefstein otrzyma jak słyhać dawniejszy e. k. internuncyusz baron Koller.

Znajdujące się w obiegu niewylosowane banknoty węgierskie wynosiły z końcem stycznia 1856 — 8,130,099 reńskich.

Korpus inżynierów według nowego statutu organizacyi będzie się składać na przyszłość z sztabu i wojska. Sztab obejmuje jeneralną dyrekcję inżynierów w pięciu oddziałach, komitet, 4 brygady wojska, a to w Kromieryżu, Weronie, Krakowie i Budzie, tudzież inspekcję korpusu inżynierów w Wiedniu, Gracu, Pradze, Bernie, Weronie, Wenecyi, Budzie, Hermanszladzie, Lwowie, Temeswarze, Zagrabiu i w Zara. Podczas wojny będą utworzone dyrekcje inżynierów polnych. Stan pokoju dwunastu batalionów będzie wynosić 6936, a stan wojny 11,244 ludzi.

Litogr. koresp. austr. pisze: W Londynie zawiązało się teraz z kapitałem obrotowym 50,000 funtów szterlingów towarzystwo kupców wina, które zamysła wysłać agentów do wszystkich obfitszych w winnicy okolic Austrii, ażeby zakupić zaraz na miejscu znaczniejsze zapasy wyborniejszych win austriackich.

— Wychodzący w *Medyolanie* dziennik *Bilancia* pisze: „Hrabia Chambord wrócił z Weroni do Wenecyi. Książę Nemours wyprawił księcia Montmorency z podziękowaniem hrabiemu za troskliwe dowiadwanie się o zdrowiu królowej Amelii. Spodziewają się przybycia hrabi Chambord w odwiedziny do dworu hrabiny Neuilly.“

Ameryka.

(Obor prezesa idzie jeszcze oporem.)

Na posiedzeniu Senatu dnia 1go lutego przemawiał Seward o sprawie centralno-amerykańskiej. Wypadek ostatniego głosowania taki: Banks otrzymał 99 głosów, Orr 69, Fuller 34; 8 głosów zmarniało. Dnia 1go lutego miał pewien członek kongresu mowę, która Izbę serdecznie uśmieszyła, gdy w końcu zaproponował, by p. Aiken'a z Karoliny południowej wybrano prezesem. Jakoż przyszło rzeczywście do głosowania, przyczem rezolucję odrzucono nieznaczną większością 110ciu głosów przeciw 103. Niespodziewany ten rezultat wzbudził śmiech głośny; jedni przytem sykali, drudzy zaś dawali oklaski.

Hiszpania.

(Okólnik do gubernatorów prowincyi. — Potoczne. — Depesza z 15. lutego.)

Z *Madrytu* donoszą z 11. lutego: „Dziennik urzędowy zawiera obszerny okólnik ministra spraw wewnętrznych do gubernatorów prowincyi: Saragossy, Teruel, Huesca, Soryi, Logrono, Santander, Burgos i Navarry, gdzie istnący potąd stan oblężenia zniesiono. W razie ponowienia zawichrzeń nakazano przytłumiać je i z całą surowością ukarać. — Na dzisiejszem posiedzeniu Kortezów zaproponował stronnik partyi demokratycznej Ruiz Pons wotum nagany ministrowi wojny za przeniesienie jednego oficera z armii, lecz po świetnem usprawiedliwieniu się O'Donnell'a odstąpił dobrowolnie od swej propozycyi. — Według dziennika *Epoca* wynosić ma ustanowiony na 120 realów dla wyborców hiszpańskich cenzus około 650,000 realów. — W Leridzie skazała komisya wojskowa plebana z Torreserona za udział podczas ostatniego powstania na dziesięć lat pracy przymusowej.“

Depesza z *Madrytu* z 15go lutego donosi: „Do Saragossy przybyli robotnicy do budowy kolei żelaznych. — Obrady nad budżetem finansowym jeszcze się toczą.“

Anglia.

(Sprawy w izbach d. 14. i 15. lutego. — Nowiny dworu.)

Londyn, 15. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu *Izby niższej* zawiadomił kanclerz skarbu zgromadzenie o bliskim zawarciu nowej pożyczki. Ilość jej jeszcze nie wiadoma, lecz dojdzie zapewne do 15 mil. l. Subskrypcya utworzona będzie w poniedziałek; jedna część znajdujących się w obiegu assygnatów skarbowych zmieniona być ma w dług ukonsolidowany. — *Roebuck* zaproponował przedłożenie korespondencyi ze Stanami amerykańskimi, aby Izba powzięć

zład mogła wiadomość o instrukcyach wydanych p. Crampton, i czy też nie ubliżono w czemkolwiek ustawom amerykańskim. Ubolewa nad tem, że nawet po uniewinnieniu się z zarzutów względem werbunku niezaniechano zaciągu ochotników, i spodziewa się, że Izba nie da zezwolenia swego na wojnę z Ameryką, gdyżby to było wielkiem nieszczęściem. Lord *Palmerston* ponowił dawniejsze swe oświadczenia i upraszał Izbę o odłożenie przedmiotu tego aż do chwili przedłożenia właściwych korespondencyi. *Disraeli* przemawiał w tym samym duchu, poczem *Roebuck* cofnął swa propozycje. Lord *Palmerston* przyrzekł wkrótce przedłożyć parlamentowi korespondencje.

— Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej oświadczył pan *Layard*, że odracza na trzy tygodnie mocję, którą dawniej zapowiedział, a która jest następującej treści: „Izba niższa widzi z wielkiem ubolewaniem, że oficerowie, których postępowanie według sprawozdania komisji indagacyjnej w sprawach armii krymskiej było powodem wielkich i niesłusznych cierpień tej armii, otrzymali nagrody i zaszczyty i oprócz tego zajmują jeszcze znakomite posady w służbie publicznej.“ — Mr. *Ewart* zapytał czyli podczas rozejmu, który ma być zawarty będzie wolno wysyłać okręta angielskie z ładunkiem do portów rosyjskich, a w takim razie czyli artykuły kontrabandy wojennej, jako to: krzemień, ołów i saletra będą stanowić jaki wyjątek. Jeżeli zaś transport okrętami angielskimi będzie zakazany, czy wolno będzie wysyłać z towarem okręta zagraniczne, albo czy blokada portów rosyjskich w krótkie znowu będzie zaprowadzona? Lord *Palmerston* odpowiedział, że należy czekać aż rozejm rzeczywiście będzie zawarty, a wtedy będzie można widzieć, jak dalece handel z portami rosyjskimi będzie mógł być utrzymywany.

Sir *J. Kelly* żądał upoważnienia do wniesienia bilu, ażeby zebrano w osobny kodeks wszystkie akta, tyczące się wykroczeń przeciw osobom. Życzeniem jego jest, ażeby istniejące czterdzieści tomów i 20.000 artykułów ustaw zredukowano na jeden kodeks obejmujący dwieście do trzechset artykułów. Tę propozycję przyjęto zgodnie z życzeniem rządu.

Sir *J. Shelley* żądał, ażeby ogłoszono sprawozdanie o stanie trybunałów w Irlandyi, zaproponował oraz, ażeby rząd uchylił niektórych urzędników sądowych, którzy dla podeszłego wieku i słabości nie są w stanie pełnić swój urząd. Sir *Kennedy* wnosi, ażeby w mocyi powyższej opuszczono słowo w Irlandyi. Sir *Ch. Napier* dziwi się, że rząd słysząc takie obelgi niestaje w obronie sądownictwa irlandzkiego. Sir *G. Grey* odrzuca w imieniu rządu podobne zarzuty i oświadcza, że mu nie podobna bronić pewnych sędziów, którzy jak n. p. Mr. *Pennefather*, co ciemny na oboje oczu, pomimo wszelkiej swej zasługi nie są w stanie pełnić należycie swój urząd. — Po krótkiej debacie odrzucono poprawkę pana *Kennedy* większością 134 głosów przeciw 120, a pierwotną propozycję przyjęto większością 132 głosów przeciw 121. Poczem zamknięto posiedzenie.

— Z Londynu donoszą, że lord *Clarendon* odjechać miał 16. lutego zrana do Paryża. Hrabina *Clarendon* przedstawiła Jej Mości Królowej na audyencyi dnia 14. b. m. żonę posła tureckiego.

Francya.

(Poczta paryska. Biskupi powołani do Rzymu. — Wykaz banku. — Profesor prawa. — Insurekcyja algierska pokonana. — Przybycie p. Brunnów. — P. Lesseps z Egiptu spodziewany. — Gaz przenośny. — Lord *Clarendon* oczekiwany. — Ułatwienie bankowe. — Amerykanie sprawują ucztę. — Konferencje i kongres.)

Paryż, 15. lutego. Biskupów z Luçon i z Pamiers, których rząd jak wiadomo, nie chce pozostawić przy ich dycezyi, powołał *J. S.* papież jak najspieszniej do Rzymu, dokąd się też zaraz po otrzymaniu wezwania udał. *Abbé Bonaparte* odwiedził w przejeździe swoim przez Lyon wydalonego z Sardynii arcybiskupa księdza *Franzoni* i bardzo długo bawił u niego.

— Zapas gotówki w banku wynosi teraz 215, obieg banknotów 627 milionów franków. — Dnia 20. lutego rozpoczyna nowo mianowany (starozakonny) profesor prawa natury i narodów w kolegium de France, p. *Franck*, swoje odczyty. — Dziennik *Moniteur Algerien* z 10. lutego donosi, że usiłowanom gubernatora i generała *Ligny* powiodło się przytłumić zawichrzenia w dolinie *Sabara* i odeprzeć insurgentów w góry *Beni-Ralen* po walce upartej dnia 30go stycznia, w której poległo 4ch Francuzów a 50ciu Kabyłów. W okolicy *Tigi-Ougou* panuje pokój; prawie wszystkie szczepy po prawym brzegu rzeki *Sebaou* odłączyły się od insurgentów i uznały znów zwierzchnictwo francuskie.

— *P. Brunnow* przybył tu w towarzystwie ośmiu osób. Wielu ciekawych zebrało się przy dworcu kolei żelaznej, którzy go wprawdzie nie witali okrzykami, lecz za to uprzejmie przyjmowali. — Pierwszą internacjonalną czynnością ze strony Rosyi po zawarciu pokoju będzie zapewne zawiadomienie Cesarza *Napoleona* o wstąpieniu na tron Cesarza *Alexandra*. Zamówiono też znaczną liczbę pomieszek dla Rosyan, a ze strony kupców rosyjskich przesyłki towarów rozmaitych.

— Wkrótce spodziewają się tu powrotu p. *Ferdynanda de Lesseps* z Egiptu, który zaraz po załatwieniu przez komisję internacjonalną sprawy względem przekopania międzymorza *Suez* udać się ma do Londynu dla uchylecia niektórych w tym względzie trudności. — W Lugdunie robiono podczas kilku jazd koleją żelazną próby pomyślnie z gazem ruchomym nowego wynalazku; cylindry z tym gazem umieszczono na przodzie pod kołkiem. — Z wielu departamentów donoszą, że na wiadomość o blizkiem zawarciu pokoju spadły ceny nie tylko zboża, lecz także bydła rzeźnego, drobiu, masła, jaj i innej żywności.

— Upewniają, że konferencje tutejsze rozpoczyna się dopiero 23. b. m. Wielki wezyr spodziewany bowiem 21. lub 22. w Paryżu. Dwór lorda *Clarendona* przybył dziś rano i rozłożył się w hotelu du Louvre; sam zaś lord zjechać ma dziś wieczór. — Bank francuski uczynił nareszcie krok ważny ku ułatwieniu handlu. Przyjmuje znów weksle z terminem wypłaty za dni 90. Ściągająca się do tego uchwała brzmi w te słowa:

„Bank Francyi. Rada generalna postanowiła na dzisiejszem swem posiedzeniu, że weksle z terminem wypłaty za dni 90 przypuszczają się znów do dyskutowania.“

Kurs papierów na giełdzie trzyma się dobrze i coraz lepiej, a to wszystko w nadziei bliskiego pokoju. — Dnia 22. b. m. wyprawie mają zamieszkać tu Amerykanie wielką ucztę w Luwrze, którą jak słyhać, zaszczycić ma Cesarz swoją obecnością.

— Korespondent wiedeński dziennika *Constitutionel* wyświeca w liście z 10. lutego dyplomatyczną różnicę między kongresem a konferencjami. Różnica ta polega szczególnie na tem, że obrady kongresu toczą się pod przewodnictwem sekretarzy stanu, w konferencjach zaś biorą po większej części udział pełnomocni ambasadorowie z temi samemi tytułami co sekretarze stanu. Widać więc tak z wiedeńskiego protokołu z dnia 1. lutego, jakoteż z charakteru i godności pojedynczych pełnomocników, że teraźniejszy zjazd dyplomatów w Paryżu należy do rzędu „dyplomatycznych konferencyi“. Wypływa zład także, że postowie sardyńscy przybywający w tem samym znaczeniu co inni postowie, równy we wszystkim wezmą udział. Kwestye szczególne lub sprawy odrębnego jakiego znaczenia nie mogą być podnoszone w toku obrad konferencyi, albowiem na mocy protokołów i oznaczonych pięciu punktów zasadnych, mają konferencje zajmować się jedynie sprawami powszechnej wagi europejskiej. Być może, że po zawarciu pokoju i przystąpieniu Prus do podpisania traktatu przyjmą i konferencje paryskie charakter i zakres działań rzeczywistego kongresu. Lecz obecnie nie podobny jest kongres z innego jeszcze ważnego względu. Jak wiadomo zmarł Cesarz *Mikołaj* w czasie toczącej się wojny z Francją i Anglią, wstąpienie zatem na tron Cesarza *Alexandra II.* nie mogło być potąd uznane urzędownie w Paryżu, w Londynie, dlategoż sprzeciwiałyby się nawet te konferencje zwyczajom i przyjętemu porządkowi rzeczy, gdyby dla dobra pokoju nie pomijano rzeczy tak drobiazgowego i podrzędnego znaczenia. — Pierwszym jednak krokiem Cesarza *Aleksandra* po zawarciu pokoju, będzie niezwłoczne zawiadomienie gabinetu tuilerskiego i londyńskiego, że objął rządy po zmarłym swym ojcu, niezatartej pamięci Cesarzu *Mikołaju*.

Włochy.

(Wyjazd dyplomatów. — Legia angielsko-włoska. — Budżet przychodu wotowany. — Urządzenie nowego Campo Santo.)

Z **Turyngu** piszą z 12. lutego do *Ind. Belge*: „Poseł turecki odjeżdża we czwartek wieczór do Paryża, dokąd hrabia *Cavour* dniem wprzód się wybiera. Prezydentowi ministrów towarzyszy w tej podróży margrabia *Centurioni* z Genuy, dawniejszy sekretarz legacyi we Florencyi, p. *Costantino Nigra*, młody urzędnik w ministerjum spraw zewnętrznych i młody margrabia *Eynard Cavour*, kuzyn prezydenta ministrów. — Zeszłej soboty odjechał do *Novary* poseł angielski z pułkownikiem *Read*, naczelnym komendantem legii angielsko-włoskiej na przegląd 1go jej pułku. Pułk drugi prawie już całkiem skompletowany i brak mu jeszcze tylko kilku oficerów; 3. zaś pułk (strzelców) liczy już 5 kompanii. Angielski minister wojny wydał przy tem rozporządzenie, aby do legii nie przyjmowano żadnego dawniej oficera austriackiego, jeźliby się wprzód nie wykazał należyłą dymisyą.“

— Dnia dzisiejszego wotowała Izba deputowanych 88 głosami przeciw 25 budżet przychodu na rok 1856, a następnie jednogłośnie sumę 62.000.000 fr. na pokrycie nadzwyczajnych kosztów wojennych.

Rzym, 8. lutego. Starożytne zabytki chrześcijańskie znane pod nazwą katakombów i będące najlepszym wzorem pomników posmiertnych i grobowców, uszły w sposób prawie niepojęty uwadze tych, którzy w Rzymie zakładali nowe sklepienia grobowe. Właściwie ma Rzym tylko dwa cmentarze; są one niedostatecznie urządzone, bez oddziałów i grobów osobnych i tylko z wielkim, podziemnym przestworem na wspólne złogi zmarłych. Nie widać zresztą wewnątrz tych sklepień żadnych napisów i symbolu nadziei, co wszystko dopiero na obmurowaniu zewnętrznem daje się spostrzeżać; nie ma też i świeżej roślinności z wyjątkiem tylko niewielu cyprysów. *J. S.* papież polecił budowniczym swoim, *Amici* i *Vespignani* wypracować plan rozprzeźrzenia i godniejszego przyozdobienia wielkiego „*Campo Santo*“ pod *San Lorenzo fuori le mura*. Pierwszych dni tygodnia bieżącego udał się *Ojciec święty* sam na miejsce z tymi budowniczymi, sprawdzał rysunki i po własnoręcznych ołówkiem poprawkach polecił ich wykonanie.

Niemce.

(Sprawy w izbach berlińskich. — Depesza pruska z 3. lutego. — Powołanie dyplomatów rosyjskich.)

Berlin, 14. lutego. Dr. *Brüggemann* przedłożył izbie wyższej następujący przez 21 członków wspierany wniosek:

„Niechaj izba wyższa uchwali podać do królewskiego rządu prośbę, ażeby jak najspieszniej przedłożył wniosek do ustawy względem zaprowadzenia na nowo duchownego sądownictwa w sprawach małżeńskich u katolików.“

Powody: „Uprawienie katolickiego kościoła i sprzecznosc świeckiego prawodawstwa o rozwodach małżeńskich z nauką katolickiego kościoła, która nie dopuszcza rozwiązania małżeńskiego.“

— Wysłana do hrabiego Arnim depesza pruska z 3. lutego względem propozycji austriackich. (o której wspomielismy już w nr. 43 gazety naszej). jest podług dziennika *Indep. belge* następującej treści:

Berlin. 3go lutego. Moja depesza z 26. stycznia była już w rękę Waszej Excelencyi, gdym na dniu 28go tego samego miesiąca otrzymał od hrabiego Esterhazy załączoną depeszę austriacką z 25. stycznia. Dodatek przy tym dokumencie, mianowicie oświadczenie, z jakim Austria ma zamiar wystąpić w obec sejmku związkowego, był naturalnie przedmiotem ścisłej rozważki z naszej strony. Gdyby gabinet wiedeński przed ułożeniem jego, zechciałby porozumieć się z nami, byłibyśmy w stanie może doradzić niejednej pozadanej zmiany, i kwestya, czyli niewypadałoby wstrzymać się jeszcze jakiś czas z tem oświadczeniem w obec sejmku związkowego, byłaby niezawodnie znalazła potwierdzenie z naszej strony.

Rozważka ta jednakże nieprzeszkodziła nam wcale przystąpić do uchwalonej raz decyzji gabinetu cesarskiego, z tem szczerem życzeniem, którego tyle daliśmy dowodów, ażeby sejmku związkowy przywiązał do niej uchwałę swoją, świadcząca o jedności Niemczy i dwóch mocarstw głównych, o ileby uchwała ta dała się pogodzić z godnością i prawdziwymi interesami związku niemieckiego. Jesteśmy przekonani, że nasi niemieccy sprzymierzeni uwierzą równie jak my z szczerem uznaniem, że preliminaria przyjęte ze strony mocarstw wojujących stanowią nowo uzyskaną podstawę blizkiego pokoju. Oświadczyłem już w mojej depeszy z 26. stycznia, że Prusy w swym charakterze mocarstwa europejskiego gotowe są przyjąć te podstawę, w silnem przekonaniu, że do jej osiągnięcia przyczyniły się w duchu pokoju europejskiego tam, z kąd rozstrzygnięcie nastąpić musiało. — że gotowe są mówić, wspólnem podpisaniem preliminariów przyjąć ją i udział brać w przywiązanych do niej układach, jeźliby mocarstwa interesowane zaważwały je do tego, a to w tak stanowczy sposób, ażeby więcej ani odroczone, ani też ograniczona być nie mogła.

Zajmując jednak to stanowisko mocarstwa europejskiego nie zapomnieliśmy Prusy wcale o swych obowiązkach mocarstwa niemieckiego tak względem całego związku jako też względem szerególnych swych sprzymierzeńców niemieckich. Co do tych więc ośmielają się Prusy przypuszczać, że i oni także uznają chętnie podstawę uzyskaną za zgodnem porozumieniem wszystkich interesowanych mocarstw, jako rękojmię blizkiego pokoju, i że będą popierać o tyle tę podstawę, o ile w swym charakterze członków związku niemieckiego zdołają wyrobić sobie uzasadnione zdanie o punktach, które mogłyby się stać przedmiotem odmiennych zdań i uroszczeń, i tem samem albo opóźnić, albo nawet zakwestyonować ukończenie układów. Gabinet cesarski uzna też równie jak my, że stosowna reprezentacya samego związku przy tych konferencyach stanowiłaby bardzo odpowiedni, a tem samem w interesie ogólnym wielce pożądaný środek.

Poselk królewski przy sejmku związkowym otrzyma polecenie oświadczyć się w duchu powyższych objaśnień w łonie wydziału, któremu hrabia Rechberg ma przedłożyć deklaracyę Austrii, i spodziewamy się z pewnością, że tym sposobem zdoła przyczynić się skutecznie do przyspieszenia jednogłośnej uchwały sejmku związkowego.

Mantuffel.

— Z **Baden-Badenu** donoszą z 14. lutego. I zład odjechało na konferencyę do Paryża kilku członków dawniejszego poselstwa rosyjskiego, którzy od dwóch lat już przemieszkowali w spokojnej dolinie naszej. Do Paryża odjechali oni z rozkazu rządu swego.

Ksiestwa Naddunajskie.

(Ułatwienia w korespondencyach telegraficznych)

Pruska korespondencya litografowana podaje z prywatnego listu z Dżurdzewa następujące wiadomości z dnia 29. stycznia: Lubo komunikacya telegraficzna między Ruszczukiem a Konstantynopolem przywrócona już na nowo od niejakiego czasu, było zawsze dotąd niepodobniństwem dla wielu osób znosić się tą drogą bezpośrednio z jakimkolwiek miastem europejskiem, albowiem każda depesza musiała być w Ruszczuku i Szumli na nowo telegrafowana a przeto w każdym z pomienionych miast musiała korespondencya publiczność utrzymywać osobnych agentów. Ażeby więc zaradzić złemu postanowił obecnie rząd ottomański utworzyć w Dżurdzewie odrębną agencyę nazwaną „Agence turque“, która wszystkie na jej imię adresowane depesze przysłać niezwłocznie do Konstantynopola. — Nowy drut telegraficzny z Szumli do Ruszczuku ma być wkrótce pociągnięty, można się więc spodziewać, że niebawem połączy się między Dżurdzewem a granicą austriacką linia telegraficzna turecka z linią wołoską, czem usunie się na niemalą korzyść korespondencyi publiczności terażniejsza półgodzinna utrata czasu.

Grecya.

(Wyplenienie rozbojów.)

Donoszono już poprzednio, pisze *Gazeta tryestyńska*, że trzech członków rodziny Bouduris powróciło po okupie 40.000 draelmów z niewoli zbójckiej do swych krewnych w Liwadii. Czterdzieści dni przepędzili nieszczęśliwi ci w gronie zbójców wśród nieprzystępnych parowów Parnassu, a dopiero po nadejściu okupu uwol-

nili ich zbójcy z licznymi upominkami i podarunkami. — Kilka mil za Atenami przy wybiegu ramienia Parnassu na rozdrożu między Atenami a Chalkidą pojawiła się znowu ostatnimi czasy banda rozbojnicza. Mały hufiec wojska stojący w pobliżu wysłał niezwłocznie gońca do Aten a po otrzymaniu w posilku stu żołnierzy przedsięwzięto wyprawę na bandytów i zmuszono ich w końcu do stoczenia walki na zabój. Czterech zbójców poległo, kilku zaś raniono niebezpiecznie. W liczbie tych ostatnich znajduje się sławny ów herszt zbójców, który przed czterema miesiącami uprowadził z sobą francuskiego kapitana. Opowiadano, że znaleziono go ciężko ranego we wnętrzu ciemnej i głębokiej jaskini. Do Aten dochodzą codziennie nowe wieści o zwycięzkich utarczkach żołnierzy ze zbójcami, wnoszą zład, że niebawem ustali się już w całym kraju porządek i bezpieczeństwo, zbójcy zaś wysiedzeni w swych najodleglejszych kryjówkach będą musieli poddać się niezawodnie.

Turecya.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola i z Krymu. — Pelissier spodziewany w Konstantynopolu. — Wojska sprzymierzonych załoga w Turcyi.)

Z **Konstantynopola** donoszą z 4. lutego: Dnia 31. stycznia o godzinie 9 wieczór usłyszeli mieszkańcy dzielnic Pera i miejsc okolicznych z wielkim swym podziwem 21 mocnych wystrzałów z dział. Był to znak zawiadomienia o przybyciu Sultana na bal kostiumowy w pałacu angielskim. Jestto wypadek potąd niesłychany, i pierwszy to Cesarz turecki na balu u chrześcian.

Na wszystkich punktach południowej widowni boja panuje spokój, z wyjątkiem tylko dość silnej od czasu do czasu kanonady z północnego Sebastopola i ustawicznych utarczek strazy przednich nad czarną rzeką. Jenerał-porucznik Lüders odbył przegląd pieciu w Krymie znajdujących się korpusów, i znalazł je w dość pomyślnym stanie. Wojska mają dość wygodne leże, lecz żołnierze rosyjscy chorują również jak i żołnierze armii sprzymierzonej na skorbut. Obie zresztą armie cierpią niedostatek mięsa świeżego.

— Z Krymu nadeszły na Warne wiadomości sięgające po dzień 28. stycznia. Marszałek Pelissier spodziewany na kilka dni do Sambu; równocześnie wyglądają także przyjazdu jenerała La Marmora. — Według słów przymierza zawartego między Turcyą a mocarstwami zachodnimi mają wojska sprzymierzonych opuścić terytorium tureckie w przeciągu czterdziestu dni po zawarciu pokoju. Lecz do przeprowadzenia zamierzonej reformy w wewnętrznych stosunkach państwa, potrzeba Turcyi koniecznie obecnej siły wojennej. Słychać zatem, że toczą się teraz układy, ażeby 10.000 żołnierza austriackiego pozostało jeszcze lat dwa w księstwach naddunajskich, tudzież ażeby 30 tysięcy sprzymierzonych stało ten sam przeciąg czasu załogą w ważniejszych stacyach i portach wojennyach. Układy te mają się wytoczyć zarazem i przy konferencyach paryskich.

Azya.

(Zaprowadzenie sądu na buntowników. — Nowe urzędnicy w Indyach.)

Donosi *Bombay Times* wiadomości po dzień 16go stycznia. Jeneralny gubernator wydał 31. grudnia rozkaz, ażeby wojska, użyte do przytlumienia powstania Santalów powróciły na swoje leże. Idzie teraz o ukaranie buntu, gdyż dawniejszy sumaryczny sposób Oryentu jest teraz niepodobny po zaprowadzeniu rady prawodawczej. Na tej radzie przedłożono także dwa bile, które podobno od ministrów pochodzą, a *Bombay Times* utrzymuje, że je w połowie stycznia zamieniono w ustawę kraju. Jeden z nich upoważnia jenerałnego gubernatora mianować sąd specjalny w tych dystryktach, w których jest proklamowane prawo wojenne, albo w tych prowincyach, które nie miały prawa wydawać wyroków na bunt, mord i inne z buntem połączone zbrodnie; drugi upoważnia zaprowadzić osobne rządy w Damuni-Koh, i w dystryktach Bagulpura i Birbumu. Trzej lub czterej oficerowie obejmą wszelką władzę rządową i zastąpią dotychczasowych urzędników. — Wcielenie prowincyi Audhy przygotowuje się z wszelką spokojnością. Na przypadek mogącego nastąpić oporu, zakazał jeneralny gubernator wydawać żołnierzom urlopy, i dla wzmocnienia zbrojnej siły angielskiej wyprawił pułk kawalerji i pułk piechoty na pograniczną stacyę Cohnpor. Następnie brygada Niemalsch posunęła się na granicę państwa Radszputen-Audelpur, aby być na pogotowiu, jeźliby niektórym naczelnikom przyszło na myśl nie poddać się polubownemu wyrokowi Anglii. Rozjemezy ten wyrok ułożony jest na zasadzie dawniejszych rezolucyi w podobnych sporach naczelników z swym księciem, tylko na rzecz ludu ścieśniono cokolwiek władzę naczelników nad poddanymi, gdyż odebrano im niejaka część jurydykyi, która dotąd była rozciągnięta na śmierć i życie ich poddanych.

Z teatru wojny.

(Leży wojsk Omera Baszy.)

Korespondent do dziennika francuskiego *Presse* pisze z **Konstantynopola** z 4go lutego: Według ustnych zapewnień jednego z adiutantów Omera Baszy, spodziewać się należy wkrótce przybycia serdara do Konstantynopola. Omer Basza posunął się z wojskiem aż do Ontogo za Surą, rzeczką wpadającą do Rionu; Ontogo leży o 3½ mil od Kulais. Główna siła armii jego znajduje się teraz w Choni. Jedna część awangardy pod wodzą Osmana Baszy za Surą, druga pod wodzą Iskender Baszy w Sugdidi. Omer Basza stoi z ariergardą w Redut-Kale, a wojska jego znajdują się po części między Chopi i małą Czara, częścią zaś między Chopi i Nabada pod barakami. Cała armia liczy 30 do 32,000 żołnierzy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż. 18. lutego. Według doniesienia w *Journal des Debats* żądać będzie Porta na konferencyach, ażeby zburzono fortyfikacje Mikolajewa. Na tę wiadomość spadł kurs renty 3 0/0, jednak przy zamknięciu giełdy poszedł znowu w górę na 73.85. — Dziś siejszy *Monitor* donosi, że Cesarz w osobnej audyencyi przyjmował lorda Clarendon, którego przedstawił lord Cowley. Hrabia Walewski był obecny na tem posłuchaniu.

Neapol. 16. lutego. Słychać, że nieporozumienie tutejszego rządu z Anglią i Francją zupełnie już załatwione.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów. 21. lutego. Na naszym wczorajszym targu kosztował półkorzec pszenicy wazacy 77 funtów w. 5r.16k.; żyta (69 funt.) 3r.33k.; jęczmienia (63 funt.) 2r.55k.; owsa (46 funt.) 1r.52k.; hreczki 3r.15k.; prosa 3r.30k.; grochu 3r.30k.; — za w. cednar siana płacono 53k.; słomy paszniczej 51k., podściółki 46k.; — sag drzewa bukowego sprzedawano po 15r.45k.; — kwartę krup hreczanych po 6 1/2 k. mon. konw. — Reszta drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 21. lutego.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	50	4	54
Dukat cesarski	" "	4	53	4	57
Półimperyal zł. rosyjski	" "	8	24	8	29
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	37 1/2	1	38 1/2
Talar pruski	" "	1	32	1	34
Polaki kurant i pięciozłotówka	" "	1	11	1	12
Galic. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	87	57	88	27
Galic. obliagacje indemnizacyjne	" "	75	30	76	8
5 0/0 Pożyczka narodowa	" "	83	12	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 21. lutego		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po		88	—
" sprzedał " " 100 po		88	30
" dawał " " za 100		—	—
" żądał " " za 100		—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 18. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 86 3/4. — Augsburg 104 1/2 l. — Frankfurt 103 1/2 l. — Hamburg 77 1/2. — Liworno —. — Londyn 10.14 l. — Medyolan 104 3/4 l. — Paryż 72 1/2 l. — Obligacje długu państwa 5 0/0 83 3/8 — 83 3/4, detto 4 1/2 0/0 73 — 73 1/2, detto 4 0/0 65 1/2 — 66, detto 3 0/0 49 1/2 — 49 3/4, detto 2 1/2 0/0 41 1/2 — 41 1/2, detto 1 0/0 16 1/2 — 16 3/4, detto S. B. 5 0/0 —. — Pożyczka narodowa 5 0/0 85 — 85 1/2, 16 1/2 — 16 3/4, detto S. B. 5 0/0 —. — Obligacje lomb. wen. pożyczki z roku 1850 5 0/0 93 — 94. Obligacje indemn. niższ. austr. 5 0/0 83 1/2 — 84; detto innych krajów koron. 76 1/2 — 82. Oblig. Glogn. z wypłata 5 0/0 93 — 93 1/2. Detto Oedenburgs. z wypł. 5 0/0 91 1/2 — 92. Detto Peszt. 4 0/0 93 — 93 1/2. Detto Mediał. 4 0/0 90 1/2 — 90 3/4. Pożyczki loter. z r. 1834 226 — 227, detto z r. 1839 135 — 135 1/2, detto z r. 1854 105 1/2 — 105 1/4. Oblig. bank. 2 0/0 59 1/2 — 60. Akcy bank. z ujma za szł. 1034 — 1036; detto bez ujmy —. Akc. esk. banku 99 1/2 — 100. Akcy e. k. austr. uprzyw. tow. rząd. kolei żelazn. po 200 złr. (500 frank.) 379 1/2 — 379 3/4. Półn. kolei Ces. Ferd. 251 1/2 — 251 3/4. Detto Budzynsko-Lincko-Gmundzkiej 290 — 292. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20; detto 2. wydania 25 — 30. Akcy żeglugi

par. 688 — 689; detto 11. wyd. —; detto 13. wydania 648 — 649; detto Lloyd 455 — 460. Akcy młyna parowego w. 99 — 100. Akcy Peszt. mostu łańcuch. 60 — 62. Prior. obl. Lloyd (w srebrze) 5 0/0 88 — 89. Północnej kolei 5 0/0 86 — 87. Glognickie 5 0/0 76 — 77. Obligacje Dun. żeglugi par. 5 0/0 80 — 81. Renty Como 13 — 13 1/4. Esterhazego losy 40 zł. 69 1/2 — 70. Windischgräza losy 24 — 24 1/4. Waldsteina losy 24 1/4 — 24 1/2. Keglevicha losy 11 1/2 — 11 3/4. Ks. Salma losy 39 3/4 — 40 1/4. St. Genois 39 1/4 — 39 3/4. Palfego losy 40 — 40 1/4. Cesarzkich ważnych dukatów agio 9 5/8

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wksli.

Dnia 21. lutego.

Oblig. długu państwa 5 0/0 82 3/4; 4 1/2 —; 4 0/0 —; 4 0/0 z r. 1850 —. 3 0/0 —; 2 1/2 0/0 —. Losowane obligacje 5 0/0 —; Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. W. ied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 1021 Akcy kolei półn 266 5/8. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 678. Lloyd 457 1/2. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 501 1/4 złr.

Amsterdam 1. 2. m. 85. Augsburg 104 1/2 3. m. Genua — 1 2. m. Frankfurt 103 3/8 2. m. Hamburg 76 3/8 2. m. Liworno 10 3/8 1 2. m. Londyn 10 — 15. l. m. Medyolan 104 3/4 l. Marsylia — l. Paryż 121 1/2 Bukareszt 261. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5 0/0 lit. A. — lit. B. — Lomb. —; 5 0/0 niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 75 3/4. Renty Como — Pożyczka z roku 1854 105 1/4. Pożyczka narodowa 84. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 377. fr. Akcy e. k. uprzyw. zakładu kredyt. 296 3/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. lutego.

Hr. Łoś Włod., z Dolżanki. — Hr. Badeni Aleksander, z Glinian. — PP. Jastrzębscy Emil i Waleryan, z Lubieńca. — Falkowski Michał, z Głuchowa. — Ryński Henryk, z Dłużniowa. — Żelechowski Feliks, z Krakowa. — Morawski Konst., z Podhorzec. — Komarnicki Bolesł., z Jackowiec. — Biliński Feliks, z Lelechówki. — Sozański Sil., z Kornalowie. — Kubicki Jan Nep., z Radomirza. — Strzelecki Eug., z Wyrowa. — Zakrzewski Adolf, z Stanisławowa. — Rakowiński, c. k. pens. kapitan, ze Stryja. — Hora Alfred, c. k. adjunkt, z Illicza. — Toczyński Ignacy, c. k. akt. pow., z Wiśni. — Czechowski Antoni, c. k. poborca, z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. lutego.

PP. Kędziński Juliusz, do Brzeżan. — Rodakowski Wacław, do Koczak. — Pawłowski Ludwik, do Przewłok. — Scewa, c. k. podporucznik, do Krakowa. — Sałkowski Michał, do Bełza.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 20. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	326.72	— 6.6°	85.9	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	325.97	— 1.6°	79.2	" "	" "
10. god. wiecz.	325.47	— 1.5°	79.9	wschodni "	" "

TEATR.

Dziś: Oryginalny dramat J. Korzeniowskiego w 3 aktach p. nazw.: „Karpaccy Górale.”

KRONIKA.

W roku 1855 umarło w Wiedniu w ogóle 24.921 osób; urodziło się 19.349 dzieci, ślubów małżeńskich było 3453. W porównaniu z rokiem 1854 liczba nowo zawartych małżeństw była mniejsza, śmiertelność większa; liczba nowo narodzonych także się zmniejszyła.

— Ogólny wydatek na utrzymanie urzędów celnych w Anglii wynosi 1,326.000 L. z tych przypada 840.000 L. na utrzymanie urzędników, reszta zaś na straż wybrzeżną. W samym Londynie znajduje się 2000 urzędników celnych w Liverpoolu 844 a w Hull 170. Cała straż wybrzeżna wynosi razem 5728 ludzi. Ogólny przychód z podatków celnych sięga do 22,500.000 L. z tego przypada na koszt poboru 7 a przy podatku konsumcyjnym 9 procentu. — Poczta zatrudnia w ogóle 22.748 ludzi, kosztuje rocznie 1,740.483 L. a przynosi jeszcze czystego dochodu 1,137.000 L. Utrzymanie poczty w Londynie kosztuje rocznie 355.800 L., w Dublinie 37.300 L., w Edynburghu 25.427, w Liwerpolu 20.900 L., w Manchesterze 16.800 L., w Glasgowie 13,300 L., w Birminghamie 10.300 L. Londyn sam zatrudnia 1879 listonoszów, posłańców, i sług pocztowych, których roczna płaca wynosi w przecięciu pojedynczo po 69 L. na rok. Ubior listonoszów londyńskich kosztował w upłynionym roku 3600 L., w tym zaś 5000 L. Same marki pocztowe na opłacenie portoryi kosztują rząd 30.000 L. W ogóle zaś wypada na 100 L. czystego dochodu 60 procentu na rozmaite wydatki.

— Kosztem i staraniem ministerium publicznego oświecenia wydany będzie teraz w Paryżu zbiór dawnych poetów francuskich. W przedłożeniu projektu tego Cesarzowi starał się minister oświecenia okazać szczególnie, jak ważnym będzie to dla całej literatury ojczystej, jeżeli bogate te skarby boha-

terskiej i romantycznej poezyi średniowieku większe i rozleglejsze znajdą rozpowszechnienie. Dotąd wydano tylko małą cząstkę drogocennych tych poezyi a niektóre najcenniejsze utwory znane są jedynie tylko z rzywków i ustępów. Sły pojedynczych uczonych nie wydołałyby nigdy tak olbrzymiemu przedsięwzięciu jakim jest wydanie wszystkich piękniejszych poezyi średniowiecznych; tylko silne wsparcie rządu i zespolenie pojedynczych starań i zabiegów pod jedno wspólne przewodnictwo mogą obalić wszelkie przeszkody, usunąć najuczulwsze zapory. Minister oświecenia prosił więc Cesarza o protekcję i wyznaczenie funduszu na wydawanie 40 tomów poezyi, każdy tom o 60.000 wierszów. Początek zrobi: Wieniec powieści o Karolu wielkim i królu Arturze, po nim nastąpią poezye usnute na tle opowiadań biblijnych, lub na tle rzymskich i greckich dziejów; dalej zaś: powieści awanturcze, poezye satyryczne i alegoryczne, (n. p. „Roman du Renart,” „Roman de la Rose.”) W osobnych oddziałach będą się wydawać poezye drobniejsze, jak hymny, śpiewki, gadki i bajki, w osobnych zaś poemata religijne, dramatyczne i historyczne. Obok pieców północnej Francyi mianowicie Pikardyi zwanych Trouvères nie będą pominięni i trubadorowie Francyi południowej. Oba sprzeczne narzecza Francyi północnej i Francyi południowej staną wydatnie przed oczyma czytelnika i wskażą mu dokładnie pierwsze matwy i początki tegoczesnego języka. Dla lepszego wyrozumienia wszystkich tych poezyi średniowiecznych dołączone będą noty i przypiski wyjaśniające. Większa część materiałów do chwalebego tego wydawnictwa ma być już przysporzona, przypiskami zaś i wyjaśnieniami filologicznymi i historycznymi zajmą się mężowie sławni z wiedzy i nauki, którzy nie będą szczęśliwi ni pracy ni chęci, ażeby zamiar cały do pożądanego doprowadzić kresu.